

ЗА РОКИ своєї праці скільки вже разів чув я гіркі слова дружин, матерів, дітей, сповнених то болем, то образою, а то й гнівом з приводу того, що батько, чоловік чи син став п'яницею, втрачає людське обличчя, калічить свою душу, завдає горя найближчим людям.

Зрозумілий відчай цих людей. Справді, важко бачити моральний занепад дорогої тобі людини. А хіба не прикро господині дому, що з сімейного бюджету раз у раз опливають трудові карбованці, і не можна вже купити дочці пальто, годі й думати про новий телевізор. Хіба не буває, що п'яниці пропивають усе, обкрадають сім'ю?

Нерідко алкоголь є і причиною нещасних випадків. Майже половина аварій, вуличних травм зв'язана із сп'янінням водіїв.

Величезної шкоди завдають любителі свухи і виробництву, суспільству в цілому. Адже про-

дуктивність і якість їхньої праці різко знижуються.

Матеріальну шкоду, якої завдають п'яниці, ще можна підрахувати — виражається вона у невідпрацьованих робочих годинах, невиконаних виробничих завданнях, у втрачених карбованцях. А от моральну шкоду підрахувати неможливо, а вона ж величезна і далеко не завжди надолужується.

Навіть якщо п'яниці не бешкетує, скільки горя завдає він іншим! Зустрівся я випадково з давньою знайомою. Колись вчилися разом у школі. Розговорилися ми, і вона, дізнавшись про мою спеціальність, відкрила, як то кажуть, душу, поділилася своєю бідою. Чоловік її, теж наш колишній однокласник, пристрастився до випивки. Ні, він зарплати не пропивав і грубим удома не був, але часто

приходив додому напідпитку. І зникла радість у сім'ї. Сумно було дивитися на цю здібну, добру людину і спостерігати, як поступово вона деградує і морально, і фізично.

П'яниця втрачає авто-

В колі сім'ї

ритет не тільки у дружини, а й у дітей. Вони перестають рахуватися з ним, не слухаються, не поважають.

А який поганий приклад подається дітям! Юності, як ніякому іншому віку, властива переоцінка своїх сил — і розумових, і фізичних. Їй властиве бажання наслідування. І часом підлітки починають наслідувати те, що через свою необізнаність вважають виявом мужності, незалежності.

КУТ ПАДІННЯ — 40 ГРАДУСІВ...

А іноді ж і малим дають вдома за столом випити трохи вина чи наливки. Мовляв, свято сьогодні або гості прийшли, що там трапиться від ковточка — другого. Тим часом дитячий організм дуже хворобливо

реагує на алкоголь. Адже це — наркотична речовина, що отруйно діє на нервову систему, на всі внутрішні органи. Вже й незначна кількість спиртного може викликати у дитини тяжке отруєння.

НЕ ТІЛЬКИ у горілці, а й у натуральному вині, у пиві міститься алкоголь, тому й вони можуть завдати шкоди організму. Часом нам, лікарям, доводиться зустрічатися з тим, що вагітні жінки випи-

вають трохи вина «для апетиту», а матері, які годують немовлят, п'ють іноді пиво. «Щоб більше було молока». Це шкідливо! Вагітним жінкам ні за яких обставин не можна вживати ні краплі алкогольних напоїв, бо це може призвести до народження хворобливої або навіть неповноцінної дитини. Заборона цюстоується і годуючих матерів, оскільки алкоголь швидко потрапляє у грудне молоко і отруєє організм немовляти.

Якось довелося мені чути таку розмову:

— Неправда! — говорив один кремезний чоловічуга. — Не такий шкідливий алкоголь, як то пишуть. Я вважаю так: аби розум не втрачати, а хто не вміє цього — хай воду п'є.

— Авжеж, — підхопив інший. — Ніколи не завадить чарочку-другу перехилити. В нормальній кількості горілка не

шкідлива, більше того — корисна.

В тому-то й лихо, що дехто переконаний, ніби алкоголь не шкідливий, коли випити, так би мовити, в міру. Та це зовсім не так. Алкоголь проникає в кров, у спинномозкову рідину, нирки, серйозно уражає серце й печінку, але найбільше шкодить людському мозку, який особливо зазнає його згубного впливу. Згоряє не алкоголь, згоряє людина..

П'яниця втрачає не тільки своє здоров'я, а й власну гідність та честь. Заради випивки він і канючить, і обманює, може вкрати, навіть піти на більш страшний злочин. Більшість грабунків, убивств вчинено в п'яному стані.

Коли пияцтво перетворилося вже на тяжку хворобу, алкоголізм треба лікувати добровільно чи примусово. І чим раніше почати лікування, тим більше шансів на повне выздоровлення.

В. СКУМІН,
лікар психолог.